

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De consolatione philosophiae

Boethius, Anicius Manlius Severinus

[Straßburg], vor 6. März 1491

Compendiosa succinctaque resumptio dictorum in libros Boetij de
consolatione philosophie

[urn:nbn:de:bsz:31-324214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-324214)

Prosa sexta

zēdo aim vřm ab his tūc maq̄ vobis ē indicta necessitas p̄bitatis. i. fructus
q̄ illis q̄ d' agis n̄ p̄latere illū q̄ ē iudex actū vřoz. vñ subdit. Eū agatis
añ oculos. i. cū acōes vřesint i p̄spectu iudicis cūcta cernēs. s. d. i. Prosa
ta vitia sūt sp̄neda. q̄ reddūt hoies ferulē. Nā q̄ facit p̄ctm̄ serū ē peccat
Et Seneca dicit. Si scire deos p̄ctā ignoscituros z hoies ignozaturos ad
in excelsa erigite. Magna vobis est huc p̄pter vilitatem
(si dissimulare nō vultis) necessitatis p̄cti peccare erubescere.
indicta p̄bitatis cū ante oculos agi, re. Virtus autē huc
tis iudicis cūcta cernētis. volēde. q̄ h̄ ē q̄ h̄
bonū p̄ficet z op̄el
bonū reddidit. Recta
spes z recte p̄ces sūt deo porrigēde q̄ his deo q̄ sū ḡmur z ip̄m alloqu/
mur. z si nō dissimulamus negligēdo p̄dicta. magnā virtutis p̄bitatē no/
bis indictā z p̄missā inde cōsequimur. q̄m̄ oia q̄ agim̄ sūt i p̄spectu dī eun
eta cernētis. Sicut ei scribit ad Heb. iiij. Oia nuda z ap̄ta sūt ocul' eius
q̄ est deus b̄ndictus in secula seculoz. Amen.

Antiq̄ Torquati Severini Boetij vřm nois celebritate q̄m̄ memor
rādi text' d' p̄bie p̄solatōe cū editōe p̄m̄ taria bñ Tho. d' aq̄no ordis
p̄dicatoz. inlyte Argētinēsiū vřbis idēstrā fabrefact' finit felice

Compendiosa succincta q̄ resumptio dictoz in libros Boetij de p̄solatione p̄hilosophie.

Rimus liber h̄z septe metra z sex psas. In metro p̄rio deplan/
git statū suū sue miserie ex p̄te p̄mutatōis studij. z ex p̄te defes/
ctus corporalis. z ex p̄te p̄rogatiōis sue miserabil' vite ap̄stro
p̄hādo contra amicos. In prosa p̄tima introducit p̄biam se
sup sua miseria p̄solantē z describit dispositionē z p̄p̄terates ei' vestes q̄ te
nues q̄s p̄actica z theoretica itextura p̄ornant. In metro sc̄do p̄bia de
plāgit p̄gurbatōez mēs hoim̄ p̄uertēdo se sp̄āl' sup Boetiū. In psa ses/
cūda p̄bia iuestigat morbiū z ex q̄bus dā signis p̄solādo ip̄m ne despect

In metro tertio Boeti' declarat p̄ q̄ dā sile quō remot' ip̄ dimēz re
cupat vigo. In psa tertia oñdit quō p̄biaz agnouerit. z q̄ h̄ r de p̄z/
sentia ei' admirari cepit. z quō p̄secutōez sapientū a vul'garib' n̄ ē nouam
sed cūct' p̄stātissim' vřz cōm. In metro q̄rto p̄bia oñdit q̄liter h̄ oz
se h̄re vt p̄secutōes ip̄roboz n̄ p̄ualeat z ip̄m exclamādo p̄ra eos q̄ timēt
tyrānos q̄ sibi nectūr catenā q̄ trahunt. In q̄rta psa p̄bia requirit Boe.
sup attētiōe p̄dictoz. z horat ip̄m ad sui morbi reuelatōez. Et Boe. reue
lat morbi suū oñdēs se turbat ex his q̄ iūrtose fiebant p̄ra ip̄m ex sui in
exiliū relegatōe z m̄itoz suoz frustratione ex iūsta sui p̄demnatōe. ex sa
me sue lesōe. z tādē ex his q̄ videbat generalē iniūrtose alijs inferrī. z h̄
oia sibi euenisse p̄pter studia ipsius.

In metro quinto Boe. exclamat **H**uidētia dūlūā admirans q̄ oīa re
gunt a deo preract' hūanos lz hoc sit falluz tū turbato Boe videbatur
iō rogat deū vt regat act' hoīm nec sit puctū p̄ualeat ipune aduersus bo
nos. In p̄sa q̄nta oñdit quō p̄bia se habuit ad suam q̄rimoniā z qd̄ ex
ea cogit. z recolligit sub breuitate ea q̄ Boetii p̄urbauerūt dōs mediū
remed'ndi ipm Boetii. In metro sexto p̄bia p̄bat in oib' ordīne esse
seruādū. z fac' hoc trib' exēplis. In p̄sa sexta z vltia inq̄rit cāz radicales
infirmittatis boetij. z de cūstārijs guber'aroris mōi. z de p̄cipso z si
ne tēz col'gēdo oēs infirmitates boetij oñdēs eū eē curabilē. z dī p̄bia sibi
p̄rio velle p̄ponere remedia leuia p̄terea q̄nta reseruare donec meli' cōuale
scat acrobates. In metro septio z vltio p̄bia p̄bat p̄ exēpla q̄ caligo per
turbatōnu ipedit mēt' itūtū horitādo ad fugā eaz q̄ carenāt aim. f. gau
diū. tiorē. spē z dolorē. a sabij ciedo. n̄ em̄ p̄ mēs talib' p̄pedita p̄hart.

Ecūda liber hz octo profas z octo metra

In p̄sa prima oñdit Boe qd̄ p̄bia fecit p̄ p̄dicta z p̄bia
resumit vna cāz doloris boetij. f. de fortūa oñdēs mirabiles
effectū fortune excusans se de resumptōe p̄terite felicitatis

boetij **O**ñdit etiā oportunitatē medēdi boetii z p̄cedit medicamenta

In metro p̄rio p̄bia describit mores fortune. f. q̄ more rote sp̄ alienat se

In p̄sa secūda p̄bia itroducit fortunā oñdentē nō eē dolēdū de ea.

In metro secūdo cōquirit d̄ inexplera cupiditate hoīm. In p̄sa tertia
oñdit q̄ fortūa mltā bona Boetio cōsulit enūciās ipā bona p̄terita p̄ oꝝ
dinē ¶ In metro tertio p̄bia determinat ex trib' exēplis mirabilitatē mū
danoy ¶ In p̄sa q̄rta p̄bia oñdit quō boeti' adhuc mltā hūit bōa for
tune ex p̄re symachi socii sui. Ex p̄re pudice piugis. ex p̄re filioꝝ. z ex his

solat eū oñdēs felicitatē epalē nulli posse totat' cūenire. z de q̄nto aliq̄s
ē felicitior tāto leuioꝝ aduersitate p̄sternit. z ex h̄p̄cludit felicitatē fortu
tā miserā z amarā. z q̄ i rebo fortuit' nō possit p̄sistere p̄a felicitas. q̄ etiā
mors cūct' debet ¶ In metro q̄rto p̄bia p̄mēdat vitā mediotē p̄ siltu
dinē edificij mediotē ter situat. ¶ In p̄sa q̄nta pōit remedia pauciora

q̄ fortuna nō sit sūmope petēda. oñdēs ignobilitatē diuitiaz. gemmarū
agroy. veltū cliētū i p̄parōe ad hoies. z q̄ hoies p̄dicta nimitū diligētes
faciūt in iurtā suo p̄diti. ¶ In metro q̄nto p̄bia p̄mēdat altquā erates
q̄ multa pace z sobrietate florebat. ¶ In p̄sa sexta p̄bia oñdit q̄ digni
tates z p̄tates nō sūt magnope appetēde. q̄ aduentū mol. z solū p̄nt sup
corp'. silt diuitie vane sūt z p̄culose. ¶ In metro sexto oñdit nequidiaz

potētis Heronis q̄ iō isamis fact' fuit. q̄ ipator erat. ¶ In p̄sa septima
p̄bia oñdit q̄ gla etiā iuste acq̄sita nō ē appetēda. q̄ mūq̄ ē vult' z gen'
res sūt multe. z qd̄ vna gens laudat alta dānat. z q̄ etiā gla non p̄durat.

Et q̄ notat' p̄ruosi nō debēt q̄rere glaz. p̄rio q̄ p̄tinet ad leuitatem arro
gātie. secūdo q̄ nō sūt spectat ad aiaz q̄ imortalis ē z deformatis. ¶ In me
tro septimo p̄bia p̄bat glaz nō esse q̄rendā q̄ celūlatū est. z terra strictiss
ma. Et adducit viros illustres q̄z glā perijt nisi b̄ solū q̄ pauculis lēz

noianf. ¶ In octava et vltia p[ro]sa p[ro]bia oñdit q[uo]d bonū ē i fortuna s[ed] melius bonū est i aduersa q[uam] p[ro]sa. Et q[uo]d aduersa fortuna oñdit aicos p[ro]sa falsos nuntit. ¶ In metro octavo et vltio p[ro]mēdat amorē q[ui]nta facit bona sine q[ui] cūcta ad inuentū tendunt. et vltimū genus hoim amor dign[us] regat. tunc vere felice esse possit.

Erta liber h[ab]z duodecim profas et duo/

decim metra. In p[ro]sa p[ri]ma boeti[us] oñdit se eē q[uo]dammodo cur ratū et p[ro]batū ad remedia g[ra]uora. et p[ro]bia hec attestat et p[ro]mit t[er] se velle sibi oñdere felicitatē verā. et boeti[us] p[ro]mit hec. ¶ In p[ri]mo metro p[ro]bia p[ro]mēdat ordinē q[ui] p[ri]o dñt nosci falsa deinde p[ro]a. et facit h[ab]z p[ro] ex[em]pla q[ui]tuor s. agro purgādo. melle gustādo. ibze fugādo. aere mundando.

¶ In p[ro]sa scōda p[ro]bia oñdit q[uo]d omnes hoies naturaliter app[er]tū p[ro]uentre ad verā h[ab]itudinē cur[rit] Erta ponit diffinitōes. et q[uo]d hoies diuersis errorib[us] abducuntur a vera felicitate. et ponit diuersas op[er]ationes circa felicitatem et ostendit q[uo]d querentes diuitias velut summū bonum errant. Similit[er] de potentia reuerentia et celebritate vel gloria et leticia.

¶ In metro scōdo p[ro]bia ponit q[ui]nta sit vis nase q[uo]d oia sequūt suā naturā leones. auicule. p[ro]ga violēter deorsū tracta. et celū et breuiter omnia.

¶ In p[ro]sa tertia ostendit p[ro]bia q[uo]d vera felicitas non consistit in his in quibus homines putant eam consistere. Horanter p[ri]mo q[uo]d non consistat in diuitijs. quia non faciunt hominē sufficientem. Secundo quia conferunt indigentia. Tertio inuehitur contra auaros quos in presenti sollicitudo antios reddit ampliora cōcupiscere facit et ne habita perdantur pauere continue compellit. ¶ In metro tertio ostendit quō diues auar[us] etiam si omnia habeat adhuc sitire ampliora non cessat. ¶ In p[ro]sa quarta philosophia probat q[uo]d non conferant hominibus ad reuerentiam p[ri]mo quia dignitas non adueniens nō aufert honorem. Secundo quia dignitates manifestant vicia improborū. Tercia quia op[er]atione hominem vilescunt. Quarto quia tempore mutatione sordescunt et sp[er]ādere desinūt hoc ideo. q[uo]d in sola op[er]atione consistunt.

¶ In metro quarto p[ro]bia confirmat p[ro] exemplum de Nerone cui bonū fuisse ad imperiū non ventisse.

¶ In p[ro]sa quinta p[ro]bia probat q[uo]d regnum et regni familiares non conferunt veram potentia. p[ri]mo propter paruitatem durationis regnantium. Secundo propter paruitatem exentionis. Tertio propter annexum timorem. Quarto propter absentantem securitatem. Quinto propter necessitatē manendi in officio.

¶ In metro q[ui]nto p[ro]bia oñdit quō p[ro]a potētia sit acq[ui]reda. s. domādo aios feroces. ¶ In p[ro]sa sexta p[ro]bia oñdit q[uo]d gloria mōdana nō facit hoies b[er]n. p[ri]mo notat q[uo]d ē vana et fallax. Sed nec illa q[ui] ē meritis cōq[ui]sita. q[uo]d sapient de gloria nō ē cura. Sed nec nobilitas. q[uo]d ista nō est et[er]na s[ed] parētū cū q[uo]dam q[uo]d necessiter vt et filij nobilitū bonos parētes sequarur ne degenerēt. ¶ In p[ro]sa octa mortaliū hoim nihil aliud ē q[uam] magna in flatu aurium.

In metro sexto pbia ondit q oēs hoies sūt eq nobiles pter vtiolos. de
em gen^o sum^o. In psa septiaphia pbat q in voluptate nō sit britudo. qz
includit mltas i comoditates. Etia si sic tūc pecudes bificaret. Itē feli
tas nec ē i mīramonto. qz sepe fūit inde neqsimi filij q tortores parētū sunt
poti^o q bificatores. In metro septio cōfirmat p dicit q mēz p figurā
plicata p dicit bōa. etiā ondit q vilia sint bōa corpis q i alijs animalib^o pfe
ct^o sunt. vt magnitudo fortitudo. Etia pulcritudo nimis cito perit q i re
mā cure se uelcit. In metro octauo pbia deplāgit errorē hoim qui i ac
quiritendo minima bona sunt prudentes. sed acqūdo sumitū bonū ab du
cunt i ignorācia z hortatur hoies qm^o tandē accēditi fallis bonis veniāt
ad verū bonū qd stellifex trāsilit polum. In psa nona pbia ostēdere
volēs qd sit vera britudo. sūgē cās false felicitat^o. qz hoies ipaz sectantes
nō adipsēcunt q pollicetur. Et pbat q illa qn qz sufficiētia potētia glia
lectia z reuerētia sūt vnū z q qrit vnum sine alijs n̄ inuenit qd qrit. Et
ex isto pponit sibi verā britudinē. s3 prius vult dñm iprecari vt ipē ondat
eā. In metro nono ponit orōnes optimā p summo bono z pā britudie
cognoscenda. In psa decima probat pbia verā britudine esse inqredā
diligētē. z ondit in q cōstitit vera britudo videlicet in deo z nō in aliquo
alio extrinseco tan q a deo distictū vt accidēs qd probat qd ruyt. Primo
qz non inest deo ab extrinseco. secundo qz sic deus non est ipm summu
bonum. Tertio qz de^o ē principium oim. Quarto qz alias essent pā sum
ma bona. Corollarium sequit q ois beat^o ē de^o. Itē ista qncz supra dī
cta non sunt pres integrales britudis vl mēbra qz de^o ē simplex in cēntia
nihilomin^o multa p̄tinere britudo videtur q ad eā referuntur. Itē me
tro decimo pbia hortatur ad illā verā britudinē puenire. qz inuēra habēt
oia. In psa vndecia pbia ondit q bonum ē qd oia appetunt z idē sunt
esse bonum z vnum z q oia appetunt eē z pmanere. vt animalia arbores et
plāte. Cui^o sunt qrtuor signa. scilicet loci z sit^o dispositio partium ire
rioz z exteriōz z semis ppagatio. Etia inaiata mouētur ad sua p̄ria loca
p naturālē inclināōē. z nituntur pseruare vnitātē p cōtinuatōēz p̄riū su
arum ad inuicē qre bonum est finis oim.

In metro vndecimo pbia ondit moduz q possim^o puenire in cognitō
nem verū. s. p retractionem ab occupatōibus exterioribus z reuertit^o ad
interiora cum adiutorio doctrine. In prosa duodecima et vltima pbia
ondit quibz gubernaculis mūd^o regatur. z pbat mōm regī a deo triplē
Prō ex p̄sūtōē p̄riūz diuersaz. Secō ex p̄uēlatōē cōiunctoz. Tertio
ex dispōne motū ex p̄re loci t̄pis. spacij z q̄litas. z ondit q mōs regitur
a deo p suā bonitātē. z q de^o oia disponit fortiter z suaviter. et q malum
nihil sit ex q de^o p̄roia z n̄ p̄t malū z q smōēs optz eē pgnatos rebz de q
bus loquimur. In metro duodecimo z vltio tertij libri pbia hortatur ad
p̄seruādūz in p̄p̄latōē britudinis ondes p fabulā cithariste o pbat quō
affect^o mundanoz impedit p̄seruantiā in bono. qz facillit recurrit hō ad

ea que prius dixerat.

Quartus liber h3 septemz profas et septem
metra egregia pbātia q̄ diuinuz regimē optimuz ē h3 h nō
videat inſpiciētibz p eo q̄ aliqñ mali florēt iuſti cōculcātur
Abſolomin⁹ qz mortales. I3 bōi cāru3 miſterium n̄ plene
intelligāt. ſc̄d̄ eo pb̄ia benigne oñdit hoc eē rationale .
¶ In prima proſa Boeti⁹ ad huc q̄ſi lāguēs nec plene oblit⁹ p̄ſtine tur
bationis incipit ingemiſcere cum admiratōe z irētiōe pb̄ie volēt; ad huc
p̄la loq̄ interrumpit inq̄ens. quō poſſit hoc p̄uenire cū p̄miſſis. ſ. e q̄ ne
optim⁹ optie gubernat oia. q̄re i ſuo reḡ vitia d̄niantur z p̄tutes. ſūt ſuppli
cia ſcelez. Ad hec pb̄ia pulere r̄ndet q̄ oino deſipit oñdēs p̄ ſile hoc oino
eē impoſſibile. qz in domo b̄n̄i diſpoſita vilia vaſa nullo mō claſcunt nec
p̄cioſa ſordedeſunt. Sic p̄tutes ſp̄ p̄cioſe ſunt z vitia abiecta monſtrātur.
In primo metro oñdit pb̄ia quō poſſit hō plene curari vt intelligat p̄
dicta innuēs viā p̄ quā deuenitur ad ſummuz bonum. ſ p̄ cōſiderationem
creaturaz q̄ gradatim ſunt trāſcendēde moze auis ſurſuz cōcedo q̄uſq̄
uentatur ad alt̄ qd̄ qd̄ p̄emineat omni creatura z ira p̄ ſubtile intelligētā il
lius ſupni rectoris q̄ omnia tēperatiſſime gubernat. tunc videbit horren
dos tyrannos eſſe exules. In p̄ſa ſecunda efficaciter pb̄ia curā adhibet
Boeti⁹ p̄ rōnes mltas pb̄ado q̄ vulgi opinione q̄ ſoli boni ſunt potētes
qz volūt z p̄nt ad ipſiſci bonū. z qz mali hoc nō volūt. iſt nō p̄nt. et p̄ p̄nt
ſunt ipotētes. Nā duo ſūt ex q̄b̄ act⁹ hūani. p̄cedūt ſc̄z volūtas z p̄nt. q̄
rū ſi alter deſit nihil p̄duci p̄t. Itē ſi duo ſint q̄ velint vñū op⁹ facere z de
bito mō alter p̄cedit. alter autē n̄ valet. pura ābulare qz claud⁹. p̄ſtat q̄ im
potēs eſt. ¶ Et ſic boni ſūt ſiles recte incedētibz moru p̄cū. mali ſo ma
nu nitētibz qz deſiciūt ab eo qd̄ nāſa. manū incedit. ſ bonū. z tāto ſunt ipo
tētiores z miſeri q̄ro bonū qd̄ negligūt eſt meli⁹. Et dicēt q̄ boni ambu
lant tñ q̄ nihil vīe ſupeſt. mali ſo in foribz errāt. Itē mal⁹ hō ē hō ſicut
hō mortu⁹ ē hō. z id qd̄ mali p̄nt hoc idē eſt ipotētia eoz. z q̄ potētia ma
loz ē nulla. qz ſolū malū. z hoc ē nihil. qz de p̄t oia z n̄ p̄t malū. Itē ma
li n̄ ſunt boni. iſt nō ſunt potētes. qz potētia ē bona. Itē naturalis rōes ap
petūt oē qd̄ p̄cederari ſc̄z ſumū bonū in q̄ ē ſa b̄tudo. liq̄t iſt illos
ſolos potētes q̄ h̄ p̄nt ad ipſiſci. S3 hoc mali neq̄t. qz ad b̄titudinē pb̄ia
id ē vitia n̄ veniūt. In ſecūdo metro oñdit de p̄ncipibz hui⁹ ſecū ſi ſūt
mali quō veraciter ſint impotētes. qz nō p̄nt facere qd̄ volūt q̄ ligati gra
nibz cathenis flagellant etia acerbis paſſionuz aculeis nec vñq̄ tranq̄llē
ſunt ſed agitāt rābie a ſupb̄a libidine miſticia. ſpe vana. In tertia p̄ſa
pb̄ia oñdit mal⁹ nunq̄ deſſe ſua ſupplicia. nec bōis deſſe ſua p̄mia. Nul
lū eſt p̄miū niſi rōne boni. Boni ſc̄t nunq̄ carēt bono. qz nō p̄t eē bon⁹
q̄ caret bono. iſt nūq̄ caret p̄miō. Itē ois pena ē rōe mali qz mali nunq̄
volūt carere malo iſt nūq̄ caret ſupplicio. Suppliciu em ſumū ē oppre
ſō boni. Hec autē pena q̄ iſepabit ad eſt malis naturā vehementer inſicit
z ab hūana p̄tōe deſicit. ita vt cū pb̄itate deſerta qd̄ hō eē deſerit. nec

tu diuina p̄dictōz trāre possit p̄rat in beluā. vt auar lup⁹. traund⁹. can
nis. frudulēt⁹. vulpes. accidiosus asin⁹. incōstās auis dicitur. Et cōtra cum
ipm bonū b̄tudo sit bonos oēs corpō q̄ boni sunt fieri b̄tōs l̄q̄. r. q̄ b̄t
sunt eos puenit eē deos q̄d v̄r̄q̄ sumū p̄mū est iauerb̄ileq̄. r. q̄ p̄e
mū bonoz ē fieri deos. supplicū maloz ē fieri bestias. ¶ In metro ter
tio p̄bia cā solatiū introducitur fabulā. ¶ V̄l̄t̄s. e. locū p̄ cōda dea q̄ d̄e
trāformati fuerāt in diuersas bestias corp̄aliter n̄ metāl. q̄ sensū retinet
b̄t. Et p̄cludit q̄ trāformatio mēt̄is p̄ v̄t̄ia corp̄e manet eodē p̄ior est
q̄ trāformatio corp̄is i beluā oia sua manē si tal trāformatio eēt pos
sib̄is p̄ naturā. In p̄s̄ q̄rta Boe. p̄sentit rōnib̄ a dicitis q̄ mali sūt
infelices. tū adhuc q̄i laicali more indignat eis q̄ sentit in bonos et velle
q̄ h̄ n̄ possent sed pot⁹ cito auferunt d̄ medio. H̄ac ipatiētā arguit p̄bia
z suo loco p̄are p̄mittit q̄ d̄ n̄ l̄ sapiētī sic indignat h̄ magis p̄par⁹ sic fac
mus egoris corp̄alr. Valde em̄ miseri sūt v̄t̄iosi dū cupita q̄ volūt p̄fic
unt z misertiores q̄ si ea p̄ficere n̄ possent. Et subiūgit q̄ mali q̄ sūt p̄nti
feliciores sūt q̄ nō sūt p̄niti. z tāto ifeliciores q̄to d̄tutiores z q̄n̄
to m̄n̄ p̄nitiunt. z q̄ illi sūt misertiores q̄ faciūt iniuriā q̄ q̄ partunt eam
Etis oñdit q̄ m̄bia maloz ē infinita si eoz v̄t̄ia eēt infinita. q̄ eoz malicia
ē eoz miseria. Et addit q̄ malos p̄niti bonū est. P̄rio q̄ q̄n̄ respiciūt
a malo. Sed q̄ q̄ al̄ v̄dēt̄es terrore declinat a malo. T̄r̄tio q̄ eoz misē
rie addit aliqd̄ boni. s. pena q̄ rōne iusticie bona ē. z q̄ ad malū r̄q̄r̄it pur
gatorū v̄l̄ infer⁹ post mortē. z q̄ opinio vulgī h̄ra ē opinio p̄bie. z q̄ opt
nioni vulgī n̄ sit p̄sentendū. z ille q̄ facti iniuriā ē p̄niti. z nō cui facta ē
igit p̄rim⁹ ē ifertor. H̄z̄t̄ iudices pot⁹ debēt icitari vt p̄par̄t̄ faciēt̄ib̄ is
iuriā q̄ partēt̄ib̄ eādē q̄ q̄ ad sapiētē p̄riet oē odiū a se repellere et cūctis
velle p̄desse. id̄ clemēt̄er d̄ expectare z puocare discolos ad p̄niam et pl⁹
p̄par̄t̄ his q̄ iferūt iniuriā q̄ q̄ partunt tanq̄ ifeliciozib̄. In q̄rto metro
p̄bia locūde p̄firmat q̄ dicit z exclamat p̄ hoies illos q̄ belliḡ morib̄ sei
uicē ex odio ad mortē deducūt d̄t. Nemo d̄z mortē maloz desiderare q̄ d̄
p̄ se m̄tis modis appropinq̄t sine bello. H̄iste q̄z d̄iligēdi sūt boni z ma
li misericorditer. In p̄sa q̄nta Boe. q̄i p̄ficiēs in scia icipit p̄les dubi
tatōes h̄re q̄ ārea habuit z ait. P̄p̄edo q̄ i b̄oīs fortuitis ē aliqd̄ b̄oī eo
q̄ expedies ē rectorib̄ z sapiēt̄ib̄ z gubernāt̄ib̄ policiaz h̄re eas. z nunc
stupore meū de⁹ rector exaggerat q̄ in bonis fortune v̄t̄ia p̄stituit z recta
rōne m̄bm̄ gubernat. Quare ḡ indifferēt̄er p̄spa z aduersa accidit bonis
z mal⁹. Et. q. d. Si essem polles optib̄. honore reuerēd⁹. potēt̄ias aliqd̄ z c̄.
vt oli. tūc medica rō sufficeret. s. q̄ affligor. ipatiētia me v̄perat. z idē
co toties ad q̄rēdū incitor z p̄ solatiōe cāzib̄ r̄t̄ scire desidero. Et q̄rit q̄
re carceres z cruces inuēre p̄t̄ malos sepissime euentāt bonis. Et p̄bia re
det q̄ sic videt eē p̄ter īgrantiā. s. cause fati z vine pudentie. In q̄nto
metro p̄bia q̄i p̄pando viā ad informādū Boe. d̄t q̄ cōe ē hoib̄ h̄re ad
m̄ratōz d̄ reb̄ q̄ d̄n̄ ignozāt cās eaz. s. illis scit⁹ cessat stupor. z dat et
emplū de motu s̄idēz arcturi. i. v̄t̄e maioris q̄re. s. tard⁹ mouent. z d̄ eēt

psl lune & sol q̄ mira vident ignaris. Si lra accidit qz nemo mirat de inq̄
erudine aq̄ p̄ stare choro & de nuibz solutis a sole. Sic in p̄posito si cā cel
sare & admiratio. & durate i q̄rāta cāe durat admiratio. In p̄sa sexta
Boe ad huc istat. p̄ declaratio de q̄ntis sup̄ morte. s. q̄re mal' bona & bonis
mala p̄tingāt. & p̄ h̄ia p̄mittit difficultatē ei'. qz ista materia talē vt vna
du bitatōe soluta alle inūerabiles succrescāt. s. tñ qz ista scire expedit affi
cto. iō salte par de ea tractabit. & ponit qz stabilitas dine mētē oia guber
nat statuit & dispōit p̄mittit etiā qz opoz scire qd sit puidētia. & qd fatū. &
tūc ad h̄ qd q̄rit recto ordie p̄uēt. Prouidētā ē ip̄a dina rōi sumo
p̄ncipe p̄stituta. **U**l plant' sic. Prouidētia ē dispō dina siue ordiatio exil
in mēte dina q̄ cūca inferiora sūt. p̄usa fm statū sue nature. Fatū p̄o est
dispō inherēs rebz mobilibz p̄ quā puidētia oia necitē suis ordibz. Et ponit
qz puidētia & fatū nō sunt vniū & qz fatū cū oibz suis subiacētibz depē
det a puidētia. Et pōt diuersas optiōes circa fatū. s. a q̄b vel a q̄ p̄rece
atur & qz oia q̄ fato subiacēt etiā diuine puidētie subiacent. et n̄ cōuersio
& declarat h̄ de circū sup eundē arc sup se morē. Et quāto qd firm' se dī
uine p̄riet. tātō firm' p̄seruat a fatali mutatioe. Deinde p̄ h̄ia p̄pat habi
tudine fatū ad puidētia diuinā p̄ q̄tuor silia. s. fatū bz se ad puidētia sic
rōinatio ad iell' ecclū id qd fit ad id qd ē ip̄o ad cōnitatē. circū' ad p̄uētū
mediū. Postea ostēdit q̄ sunt illa q̄ fato disponunt. & qz ea q̄ apparēt i rebz
p̄fusa n̄ intelligētibz sunt in dina puidētia a gub̄natioe ordiata. & qz pōt
aduerterē ista optimā in singul' iueniet rōnes. Itē qz indifferēter bōis
& malis p̄pa & aduersa p̄tingūt. nō fortuito s̄ sumo libramie p̄cedit ex p̄
uidētia ordiatiois. Itat q̄ q̄sdā scit dignos p̄io q̄sdam supplicio. Deinde
ostēdit eāz generalē q̄re mal' bona & bonis mala p̄tingūt. s. qz hoies nesciūt q̄
sūt bona vel mala p̄bās p̄ ille medici sciel' diuers' corpibz diuersa cōuenire
medicamēta & nesciētē varietatē corpōz diuersificatōz i cōplexiōe. i q̄rane
cāz mirabilitatis curatōis. Et itā p̄bat h̄ ex p̄rio iudicio dei & hoim alle
gās Lucanū d̄ iudicio deoz & carthonis. Deinde ponit eās sp̄ales quare
mal' bona eueniūt. & vna ē qz possēt deterior fieri si hoc bonū n̄ uenisset. qz
q̄nt' bonis mala n̄ eueniūt facit eoz meritū. & iō cīs bōa eueniūt vt ip̄robī
tas p̄ualēs reprimat. Itē si qdā modesti affligerēt deficerent qz bōi re
primūt & eis mala adueniūt. hoc iō ē qz aliq̄s eoz ex lōga felicitate glari
possent. & si n̄ exetarent sup̄birēt. Secūdo vt inde maḡ increant & exerci
tatioe i p̄uētū cōfirmēt. Tertio aliq̄ pl' metuūt q̄ debēt. Quarto aliq̄s
pl' p̄sumit d̄ se q̄ d̄z. Quinto p̄ter gliaz p̄ciōse mori. Sexto p̄t exēpluz
alioz. qz sūt mal' mala adueniūt nēo mirat. s. qz cīs bōa eueniunt. p̄tina cā
ē ne h̄at peiores. scda vt emēdent. tertia vt eoz miseria maior existat. Dei
de ostēdit eām quare mali malos puniāt. qz sic tales mali sūt boni. postea
exclamat de p̄tra cōide tali ampliori. In metro sexto cōfirmat p̄ h̄ia q̄ dī
eta sunt p̄ silitudinē iocūde alloq̄ns Boe. vt sic recreat' ad sublimiora ten
dat & cōmedat diuinā puidētia in regimine corpōrum celestium elemē
toz. & p̄oꝝ generabilū & corruptibilū ex p̄te dei regētis. **At q̄ Si vis**

pura mēte sūmī dei iudicia ielligere. aspice celū & disciplinā stellaz & an
nī cursus q̄z variū vident. & tñ vnū nō pfundit aliū. sic i actib; hūanis oīa
recte ordīant. In p̄sa septīa cōcludit p̄bia ex p̄dictis q̄ oīs fortuna ē bo
na tanq̄ a dō ifallibilī admīstrata vnīcūq; s̄m sua merita. nauti locūda re
munerat. aspa exercet v̄l corripit. Et ostēdit q̄ ē p̄rariū vulgo q̄ d. **H**o
eri. caue ne seq̄r̄ vulgī opīnionē q̄ sp̄ aduersa iudicat mala. sed atredē q̄ in
tua p̄rāte ē q̄lē v̄s h̄re fortunā & p̄ hoc eādē facit exhortatōez vt fortuna
magis m̄ter tolleret. cōcludēs eē i hoīs p̄rāte forma s̄bī fortunā q̄lē vult.
¶ In metro septīo p̄bia cōfirmat suā exhortatōē exēplo vitōz fortūū q̄
p̄rātes vol̄ p̄rātib; spe laudis & gl̄ie labores m̄gios subire. & p̄ h̄ vortatur
p̄ruolos ne desistat a p̄posito suo p̄pter labores. Difficile est c̄m medum
tenere. Et ponit tres fabulas q̄i solaciū dō ip̄i boetio ne grauetur seriosis
concludit aut̄ **S** fortes ite nūc altas vias ad sup̄na. si tāta fecerunt infi
deles. p̄ gl̄ia inani cur vos m̄ertes & pigri terga nudatis. i. labores respul
tis q̄i sup̄ata carnalis donat nobis celestia p̄mia.

Quintus et vltimus liber hz sex prosas &

q̄nq; metra. In h̄ vltio li. p̄bia soluit q̄dā dubia ex sup̄ra/
dictis p̄uidētā. Nā s̄ terigit aliq̄ m̄tū intricata q̄ nō ple
ne exposuit. s̄. de p̄uidētā & fato. ex q̄b; videt̄ p̄cludi q̄ si ita
p̄osse de oīa dispōit q̄ neq; casus neq; fortuna ē. neq; liberū arbitriū.

In p̄ma prosa Boetī cōmēdat actū p̄bie & dat occasionē tractandi d̄ ca
su mouēs q̄onē. An aliq̄d sit casus an oīno nihil. & d̄. Exior em̄ q̄d s̄
dixisti q̄ materia de p̄uidētā sic n̄tmis implicata. Nā ego oīa casuali pu
tabā euentre. Tu v̄o econtra p̄hasti nulla. Si q̄ ita ē tūc multa dicta an
tīq; sunt falsa q̄ posuerit casū esse. Ad hec p̄bia t̄ndet q̄ si ita casus diffinit
am sicut tu videris diffinitre. tūc dico casū oīno nihil esse. Nō em̄ est mo
tus temerari⁹ nulla causaz cōneritōe. p̄duc̄. qz ex nihilo nihil fieri p̄t. n̄
villus temeritati loc⁹ in vniuerso relictus ē. p̄hibent̄ deo q̄ oīnia ordīnat.
Si aut̄ cū meo Aristotele & non cū vulgo sentis. tūc dico casus eē sicut. i.
p̄bīcoz ait. Quoties aliq̄d cuiuspiā rei gr̄a gerit. & aliq̄d q̄busdā ex caus
q̄ q̄d intēdebat contingit casus vocatur. i. casus ē euent⁹ iopinari⁹ ex cōtin
gentibus causat⁹ in his que geruntur ob aliquid. Et ponit exēplū de
fossione terre & auri reptione dicens. vt si q̄s colendū agrum causa terrā fo
diat auz repiat. euent⁹ iste et si non hz cām in tēcā hz tñ cām cōsuetudē
ex diuina ordīnatione p̄cedentem.

In p̄mo metro ostēdit p̄ simile aquaz tigris & eufratis quō euē? ca/
sual habeat se ad diuinā p̄uidētā. In armenta est q̄dā rupis de q̄ fons
scaturit a se deriuās duo flumina q̄ dicunt̄ tigris & eufrates. post aliq̄d aūe
spacīū iterato conuentūr & vnū flumē efficiūt. Si q̄s d̄. poneret nauis
vel lignū in vnū illoz & s̄līr nauim vel lignū in aliud in natura aq̄z de
scenderet donec eādē s̄līr iungerent̄ p̄ter tñ intētiōē deponētis. Sic ē d̄ ca
su syllogisandum. qz q̄d h̄ō n̄ aduertit hoc tñ ordo nature diuicū p̄plet

In secunda pars Boetii quod si plene informatur de prudentia et fato et casu
Za dubitare incipit an etiam sit liberum arbitrium, pro eo quod omnia praestantur eade
na fatali necessitudine. Ad hoc probatur non det quod omnino est in diuersis non eade
facultas sit, praequedi voluta et fugiendi voluta, nam boni sunt veri liberi, deo
libere inherendo, et mali ex propria libertate serui efficiuntur ad infima et vicia
voluntarie tendendo. **E**tiam prudentia non excludit libertatem, quia summum
strado et mouedo non imponit necessitatem, sed libere permittit agere quod placet,
et vnicuique reddit secundum merita. Et sic accipitur liberum arbitrium cadit sub diuina
prudentia. **O**ndit etiam liberum arbitrium esse aliter, si angelus et aliter in homine.
In metro secundo probatur quod medietas excellens diuine cognitionis in proportione ad
sole materialis, et sic hylariter praedicta praesentia esse ostendit, adducens exemplum mellifluis
Homero dicentem, quod sol sit in mensis splendore et omnia in superficie pluit, tamen non
potest ultima terrae viscera illuminare. Sed si sic sol iusticie deus potest ipse dicit quod omnia
ex alto cernit praesentia, praeterita et futura. Et tunc ipse veraciter dicit potest verus sol.
In tertia pars Boetii queritur se rursus difficilius abiguntur confundi, quod non
potest capere quomodo sit in veritate stat libertas arbitrii et diuina prudentia. Et ostendit
diuina prudentia et liberum arbitrium esse inopossibilia tali ratione quod infallibiliter
prudentia de necessitate eueniunt, sed omnia infallibilia deo prudentia est si ab eis
non non solum facta sed consilia et voluntates prudentia deo, nulla erit libertas
arbitrii. **A**lia ratio. Sicut se habet scientia respectu sensibilis praesentis, sic praesentia respectu
effectus futuri, sed cum scio aliquid in praesentia esse necesse est ipsum esse, ideo cum pre
scitur aliquid futurum esse necesse est ipsum futurum esse, sed deus praescit omnia futura, igitur
necessario eueniunt. **T**ertia ratio. Quicumque existimat rem aliam esse praesentem est
matio est falsa et non scita sed fallax opinio. Si igitur diuina prudentia praescit
aliquid futurum, et si ipsum non necessario euenit, sicut praescit praesentia dei, tunc prudentia
dei non est scientia, quod est absurdum, igitur futura a deo, puissa necessario eue
niunt. Post hoc probatur modus quibus aliqui nituntur saluare prouidentiam
Primum modus est ut dicatur deum esse quod prauidet iudicare infallibiliter, quibus possent
non euenire, sed hoc non, quod tunc falleret prudentia. **S**ecundus modus est ut dicatur
deum prauidere futura indeterminata sic ut futura. Sed ista non prudentia dei
non est certa. **T**ertius modus est ut dicatur omnia euenire ex necessitate et liberum
arbitrium auferatur nihil esse, tunc potest inconuenientia quae sequuntur si auferatur libertas
arbitrii. **P**rimum quod tunc leges et statuta non valerent, **S**ecundo quod deus esset auctor
malorum, **T**ertio quod tolleret actum deus praedicti in deo, quibus homines
maxime prauidetur deo. Et sic videtur multa inconuenientia sequi ex ablatioe libe
ri arbitrii quae propter nescit quod praedictum sit. **I**n tertio metro adhuc bo
etiam praesequitur maiestatem praesentem et mirando querit, quod ea sit quae sit esse non praesentem prou
dentia libertas arbitrii volens quod apparet discordie, puenit ex debilitate intel
lectus, et hoc sic ostendit Si dicitur mens quod obruta tenebris non potest agnoscere tam sub
tiles neris rex, tunc iterum noua questio oritur, quare si tamen desiderat et laborat ista
scire cum nemo querat quod querat, et si inueniat questum non cognosceret inuenit. **A**ut
forte mens sumarie aliquid scit et de singulis nihil, aut necque nouit omnia nec pe

nitus nescit S; qñ sumā memie z retractādo p̄sultē z subalt' aduertit q̄
aliqui scuit vt ill' q̄ neglexit itez q̄at addere aliq̄s pres. z sic vult dicere q̄
aia sciat cām incōpassiōis iter. puidētia z libez arbitriū in vlt' nescit in
spālī z i p̄ria forma ¶ In p̄sa q̄rta p̄lōgā boeti' vocallatōez in q̄ visus ē
q̄st' aliq̄r subtil' z aliq̄r rudis more scholarū nouitiorū q̄ inuolūt snias
finitōib' ip̄it' nā p̄bia vrbane alloquit' ip̄m nec p̄fūdere dispōit. sed vult ei
ter attrahere vt plen' erudiat dicēs. ¶ boeti' hec ē ver' q̄rela v' puidētia
z oli a ¶ Illio vehemēter agitata. z a te dū q̄sita necdū ab vllō v̄m fir/
miter expedita. z hec ē cā v̄t defect' q̄ hūane rōcinatōis mor' ad v̄tue
p̄scie simplicitatē n̄ p̄t attinere. h̄ si posset nihil dubitatis remaneret.
S; n̄ tētabo ista tibi patefacere. volens igit' soluere q̄stione boeti' resu/
mit solutōez p̄ ip̄robam q̄ ē bōa in h̄ q̄ ponit p̄sciam nō ē cām necessi/
tas futuroz. Dixit em̄ nō sō fusa pueniūt q̄ de ea puidit. S; fuit ma/
la i h̄ q̄ p̄t futura esse cāz p̄scie di. z d̄r. Si tolleret p̄scia dei neq̄q̄ tol/
leret libez arbitriū ad necessitatē. Et si itez eē ponit z nihil necessitatis i/
lūgere rebz futurz. māer igit' libez arbitriū. Deinde p̄ndit p̄bia q̄ p̄scia vt
vina nō ē signū necessitatis in rebz futurz. z q̄ mod' p̄bādī ex sig no nō est
efficax Deinde q̄ ex dicit' videt' seq̄ q̄ aliq̄ p̄t p̄scit q̄ tñ necessario n̄ eue/
niūt. Si autē necessario euentū p̄t n̄ euentre. ita q̄ aliq̄ p̄scit a deo nō
euentat. q̄ p̄bia dubitādo de hoc q̄rit. z soluit q̄ h̄ futura i p̄parōne ad dē
vina puidētia sunt i necessitate p̄ditionata n̄ tñ oīno sunt necessitate
absoluta. Die q̄ putas q̄ puidētia iponit futuroz necessitatē. si ita ē q̄r nō
iponit rebz p̄ntib' necessitatē. Et ponā' an̄ oculos q̄ drigā cū auriga videm'
q̄ntā diligētā fac. si q̄ necessario fieri optz oīa q̄ vector frustra v̄t libe/
tate z arte sua In hūc modū cetera p̄sidera. Tūc p̄bia d̄scutit scōm mo/
tū boeti' ¶ Itz fusa i certa q̄ha sūt p̄tētia p̄nt certe p̄scit. Dixit ei p̄s
nihil scia p̄phēdi posse nisi certū. S; q̄st' p̄bia cāz erroris q̄r putat' q̄
facultas p̄gnitōis sit fm facultatē rei p̄gnite z nō p̄scit q̄d falsum est.
Ex p̄lū ē d̄ corp̄s rotūditate quā alt' visus alt' tact' p̄scit visus em̄ a re/
motis exis p̄scit. tact' i p̄nd' p̄ pres. Si it' ip̄e h̄ alt' p̄scit sēsu. aliter
imagiatōe alt' rōne. alt' intell' gētia Deinde oñ d̄t q̄ d̄c q̄d p̄t p̄ inferior
etiā p̄t v̄t' sup̄ior z apl'. z p̄t illa quattuor adiuicē subit'. vt i textu
Si hoc p̄t h̄ d̄ d̄r de'. ¶ In metro quarto oñ d̄t a d̄b' oñtū habuit er/
roz illoz q̄ d̄xerit q̄ res cogiscunt' fm p̄riā naturā q̄ error n̄ gñū p̄buit i/
p̄d̄mētū ad alia cogiscēda. q̄z a magnis p̄his inuēt' z defēsus fuit. Stoī
ei em̄ quasi ad āgelicā puritatē redere cupiētes si possibile fuiss' cū Dy/
onīso d̄tissent q̄sdā hoīes diuina passue didicisse. S; q̄ tñ mistariū nō
dū reuelatū eis fuerat. fecerūt q̄ potuerūt dicētes atq̄ tñ pati i cognosce/
do. nō aut' agere. z sic cognitio intellect' na fm eos solum p̄ficere ex hoc q̄
corpa exteriora suas s̄titudies ip̄mūt i mēte. ita q̄mēs se s' o' h̄at i rōne
partēz z res ad extra i rōne agēz. Ex q̄ seq̄ q̄ partēz trahit ad naturam
agēz z n̄ cōuerso. z q̄ cognitio sequit' naturā rei cogite z nō naturam

cognoscētis. sic in tabul' sit ralis in qua scribunt' notule ipf' nra. Al' agētib' hoc autē nō pōt stare qz aia discernit. colligit diuidit. imo nunq̄ dōiosa ē sed more ignis agitatur nūc ista nūc sup̄ma. Un' p̄ q̄ aia pl' agit q̄ p̄atur i cognoscēdo. Applicat autē ista ad deū. vt sequit' i sequenti p̄sa. ¶ In p̄sa q̄n ta pōt p̄bia mltos modos cognitionū vltra q̄s diuina sup̄eminet. 2. p̄bat spēatr' diuinā cognitionē eē fm modū cognoscētis 2. nō rei cognite. 2. pōt nōt insufficiētā eoz q̄ ex hoc nō cognoscēdi nō p̄bat diuinā p̄uidētiam ponēs exēpluz de quattuor p̄tibus' cognoscitūis subordinat' hōratur. 2. vt diuine mētē hūana rō se submittat. Alti em' erigam' ad cacimē summe intelligētie rōnatores n̄az nō possum' p̄ticipes fieri ill' sapie q̄ vltra nos ē illic em' rō videbit' qd̄ in se nō pōt intueri. 2. de futur' certissima. r̄iaz ha bebūt. ¶ In metro q̄nto 2. vltio p̄bia locūde hōratur ad idē. s. sur sū mēte cedere. qz alias nō ē possibile vt q̄s possit cape quō dei intelligētia cōtingētes res certitudinal' p̄uidet. p̄cedit autē hec exhortatio a similitudie corpis humani. nā cerera aialia h̄nc faciē dep̄ssam ad terrā. sol' hō stat recto corpe. 2. iō celestia p̄ncipalr' d̄z q̄rere. ¶ In p̄sa sexta 2. vltia p̄cedit p̄bia ad lōgū cōfirmādo p̄dicta 2. soluēdo utārias sup̄apostas vīez q̄ p̄uidētia nō impedit arbitriū libertatē. 2. Un' ait. vt possum' cognoscere q̄ sit scia dī quātū fas ē intueamur. q̄s sit diuine sube stat'. Deū igitur etnū eē con/ stat. certitas autē ē intermiabil' vite tota sit 2. p̄fecta possessio. ex hac diffi/ nitōe p̄bat totū intētiū suū. qz de' neq̄s cōditis reb' antiq̄oz videri d̄z r̄pis quātitate s̄z simplic' pōt' p̄prietate nature 2. māifestat quō r̄palia deficiunt a simplicitate diuine nature quā nituntur imitari. Deinde ponit p̄bia q̄ scia diuina nō p̄scia nō p̄uidētia. s̄z p̄uidētia vocatur. Tunc soluit rōnes si bī sup̄ factas p̄ p̄uidētā volēs q̄ sic nra p̄ns scia nō ē cā necitat' eēndē eoz q̄ scim'. sic nec bī p̄uidētia eoz q̄ p̄uidet. Deinde ostēdit q̄ circa cōtingētia stat certa cognitio dei. incert' euēt' rē. Deinde fortificat p̄mā rōnez vt formal' soluatur 2. soluit eā p̄ distinctionē necitatis conditionate et simplicitis. Deinde concludit ex p̄missis q̄ illa sit' stat. aliqua fm se eē contingētia 2. incerta. 2. sic libera et soluta prozsus i sui natura vident'. q̄ tñ ad diuinū itētiū cūcta inspicētē relata necessaria dicunt' 2. certitudinalr' eue niūt. itaq̄ diuina notio mīme rez qualitatē p̄rubar. Deinde obijcit p̄ illā solutōez qz sic nō videt' eē d̄ria inter p̄t ingēs 2. necessariū. Tūc obijcit p̄ solutōē datā. tñ q̄libet hō p̄t mutare suū p̄positū. soluit sic nec p̄ hoc effugit diuinā p̄uidētā. Deinde q̄rit vtz ex nra mutatiōe mutet' d̄ ut na scia. 2. d̄t q̄ nō qz de' illā mutatiōez etiā scit. qz oia simplicissime cō p̄hēdit. Tandē p̄cludit ex p̄missis p̄passibilitatē liberi arbitriū cū diuina p̄uidētia ostēdens leges eē bonas 2. p̄ deū bonis p̄mīa malis supplicia dī spensat' Spes 2. p̄ces nō frustra fieri. Demū post oia q̄i naturalr' tractata theologica infert p̄clusionē. dicens. Auertamini igit' vitia. colite frutes ad rectas spes aim subleuate hūiles p̄ces i excelsa porrigitē. Magna vobis ē si dissimulare nō vult' necessitas indicta p̄bitatis. q̄ an' oculos agi tis iudicēs cūcta cernēt'. Deo gr̄as.

